

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

London, dnia 17 stycznia 1989 r.

No. 1

CZĘŚĆ I

- Poz. 1 DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 10 października 1988 r. o ordynacji wyborczej
do Rady Narodowej R.P. str. 2

CZĘŚĆ II

DZIAŁ URZĘDOWY

- Poz. 2 ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 3 grudnia 1988 r. o rozwiązaniu Rady Narodowej
R.P. str. 12
- Poz. 3 ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 16 stycznia 1989 r. o wyborach na terenie
W. Brytanii do Rady Narodowej R.P. str. 12
- Poz. 4 ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 16 stycznia 1989 r. o wyborach na obszarach
Skandynawii, Beneluxu oraz Szwajcarii, Austrii i Włoch str. 13
- Poz. 5 ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 16 stycznia 1989 r. o zwolnieniu Podsekretarza
Stanu, p. Leonidasa Kliszewicza str. 14
- Poz. 6 ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 17 stycznia 1989 r. o powołaniu Głównej Komisji
Wyborczej do Rady Narodowej R.P. str. 14

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

- Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej podczas spotkania
noworocznego w dniu 1 stycznia 1989 roku str. 15

CZĘŚĆ I

1

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 10 października 1988 roku
o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P.

Na podstawie art. 79 ust. /2/ Ustawy Konstytucyjnej stanowiąco następuje:

Art. 1.

- 1/ W skład Rady Narodowej R.P. wchodzi 30 członków z wyborów, dokonanych przez ogół obywateli polskich w Wielkiej Brytanii w głosowaniu powszechnym, równym, tajnym i bezpośrednim, w/g aktu scalenia z 1972 r.
- 2/ W skład Rady Narodowej R.P. wchodzi również 11 członków z wyborów dokonanych na obszarach Skandynawii /Szwecja, Norwegia i Dania/, Holandii, Belgii i Luksemburga oraz Szwajcarii, Austrii i Włoch przez ogół obywateli polskich zamieszkujących dany kraj i należących do polskich niepodległościowych organizacji politycznych, społecznych, kulturalnych i religijnych działających w tym kraju.
- 3/ Ordynacja wyborcza do Oddziałów Rady Narodowej R.P. w Republice Federalnej Niemiec, Stanów Zjednoczonych A.P. i w Kanadzie oraz przepisy o udziale w pracach Rady Narodowej R.P. przedstawicieli polskiej emigracji politycznej, osiadłej w nie wymienionych w niniejszym artykule krajach wolnego świata, są lub będą objęte osobnymi dekretami Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 2.

- 1/ Na obszarze Wielkiej Brytanii prawo wybierania członków Rady Narodowej R.P. służy wszystkim obywatelom polskim, którzy przed dniem zarządzenia wyborów ukończyli lat 18 i zamieszkują w dany okręgu wyborczym.
- 2/ Obywatelami polskimi są też osoby pochodzenia polskiego, które po 1 września 1939 r. przyjęły obywatelstwo obce lub je nabyły z mocy urodzenia na obczyźnie.
- 3/ W krajach wymienionych w art. 1 /ust. 2/ prawo wybierania członków Rady Narodowej R.P. służy wszystkim osobom, odpowiadającym przepisowi ust. 1. niniejszego artykułu, które przed dniem zarządzenia wyborów uzyskały członkostwo co najmniej jednej z polskich niepodległościowych organizacji politycznych, społecznych, kulturalnych lub religijnych działających w kraju zamieszkania tych osób.

Polską organizacją niepodległościową w rozumieniu niniejszej ordynacji wyborczej jest każde ugrupowanie, stronnictwo, partia, stowarzyszenie, związek, koło, klub, wspólnota lub towarzystwo, które skupiając w sobie obywateli polskich, prowadzi swą działalność statutową w ścisłej łączności z dążeniami narodu polskiego do odzyskania niezależnego bytu państwowego opartego o wolność, demokrację i sprawiedliwość społeczną, a także które w swej działalności odrzuca jakąkolwiek współpracę z narzuconą Krajowi władzą.

Art. 3.

- 1/ Prawo wybieralności na członków Rady Narodowej R.P. z obszaru Wielkiej Brytanii mają wszystkie osoby odpowiadające przepisom art. 2. /ust. 1./ z obszaru zaś krajów wymienionych w art. 1. /ust. 2/ osoby, które przed dniem zarządzenia wyborów ukończyły lat 21 oraz zamieszkują w kraju, w którym wybory są przeprowadzane.
- 2/ Zgłoszenia kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. winny być złożone na piśmie podpisanym przez co najmniej 15 osób zamieszkałych w danym okręgu wyborczym w Wielkiej Brytanii i odpowiadających przepisom art. 2. /ust. 1./.
- 3/ W krajach wymienionych w art. 1. /ust. 2./ zgłoszenia kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. winny być złożone na piśmie opatrzonym w podpisy co najmniej 10 osób zamieszkałych w danym krajowym okręgu wyborczym i odpowiadających przepisom art. 2. /ust. 2./.
- 4/ Każdy kandydat na członka Rady Narodowej R.P. składa pisemne oświadczenie, że /a/ wyraża zgodę na zgłoszenie jego kandydatury, /b/ stoi na stanowisku Zasad Porozumienia z 1972 r., /c/ zobowiązuje się w pracy na rzecz dobra Polski nie ustawać, walkę o jej wolność i niepodległość za pierwszą sobie mając powinność, /d/ przyrzeka w przypadku wyboru na członka Rady Narodowej R.P. w miarę swych możliwości i zdolności uczestniczyć w czynnościach Rady Narodowej zgodnie z jej statutem, regulaminem i prawem zwyczajowym oraz w zgodności z istotą i pojęciem "emigranta politycznego".

Art. 4.

Obszar wyborczy, składający się z Wielkiej Brytanii i krajów wymienionych w art. 1. /ust. 2./, dzieli się na 14 okręgów wyborczych. Podział tego obszaru na okręgi wyborcze oraz liczbę członków Rady Narodowej R.P. przypadających na każdy poszczególny okręg określa załącznik do niniejszej ordynacji wyborczej. Podziału okręgów na obwody wyborcze dokonają właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.

Art. 5

- 1/ Wybory członków Rady Narodowej R.P. odbywają się w obwodach. Każdemu wyborcy służy jeden głos na kartę wyborczą na członka Rady. Na karcie wyborczej wyborca głosuje najwyżej na tylu kandydatów, ilu członków Rady Narodowej R.P. przysługuje danemu okręgowi.
- 2/ Głosowanie odbywa się na zgromadzeniach powszechnych wyborców, zwołanych w tym celu w poszczególnych obwodach, albo do urn wyborczych w lokalach wyborczych, otwartych przez określoną ilość godzin.
- 3/ W obwodach, w których zostały sporządzone listy wyborców, oba określone w niniejszym artykule /ust. 2./ rodzaje głosowania mogą być uzupełnione głosowaniem korespondencyjnym dla wyborców którzy nie oddali głosu osobiście.
- 4/ W miejscowościach nie posiadających lokalu wyborczego Obwodowa Komisja Wyborcza przeprowadzi na zarządzenie Okręgowej Komisji Wyborczej głosowanie korespondencyjne.
- 5/ Rodzaj głosowania ustala dla każdego obwodu Okręgowa Komisja Wyborcza na wniosek Obwodowej Komisji Wyborczej.

Art. 6

Wybory zarządza Prezydent Rzeczypospolitej. Zarządzenie to ustali zgodnie z przepisami niniejszej ordynacji wyborczej dni, w których upływają terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych /kalendarz wyborczy/.

Art. 7

Nie później niż dnia następnego po zarządzeniu wyborów Prezydent Rzeczypospolitej powoła na wniosek Rządu Główną Komisję Wyborczą złożoną z przewodniczącego, jego zastępcy i 7 członków.

Art. 8

- 1/ Kadencja Głównej Komisji Wyborczej kończy się wraz z kadencją Rady Narodowej R.P., przy której tworzeniu Komisja została powołana.
- 2/ Wszelkie obwieszczenia i pisma Głównej Komisji Wyborczej podpisuje jej przewodniczący łącznie z jej sekretarzem.

- 3/ Członkowie Głównej Komisji Wyborczej nie mogą ubiegać się o mandat członka Rady Narodowej R.P. z wyboru.

Art. 9

- 1/ Okręgowe Komisje Wyborcze składają się z przewodniczącego i przynajmniej 4 członków, a Obwodowe Komisje Wyborcze z przewodniczącego i przynajmniej 4 członków.
- 2/ Okręgowe Komisje Wyborcze powołuje Główna Komisja Wyborcza.
- 3/ Obwodowe Komisje Wyborcze powoływane są przez właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.
- 4/ Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze rozwiązują się po dokonaniu swych czynności.
- 5/ Członkowie żadnej z wymienionych w niniejszym artykule komisji wyborczych nie mogą kandydować do Rady Narodowej R.P. chyba że z chwilą zgłoszenia ich kandydatury zrezygnują z członkostwa komisji.

Art. 10

Komisje Okręgowe i Obwodowe sporządzają ze swych czynności protokoły, które podpisują wszyscy członkowie Komisji obecni przy dokonywaniu tych czynności.

Art. 11

Nadzór nad Okręgowymi Komisjami Wyborczymi sprawuje Główna Komisja Wyborcza, nadzór zaś nad Obwodowymi Komisjami sprawują właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze.

Art. 12

- 1/ Zgłaszanie kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. odbywa się w trybie i czasie ustalonym w porozumieniu z Główną Komisją Wyborczą przez Okręgowe Komisje Wyborcze z zachowaniem przepisów niniejszej ordynacji.
- 2/ Sposób ogłoszenia okręgowych list kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. ustali w porozumieniu z Okręgowymi Komisjami Wyborczymi Główna Komisja Wyborcza.

- 3/ Kandydatom służy prawo zgłaszania mężów zaufania we właściwych obwodach i okręgach we wszystkich czynnościach, którzy ich reprezentują w komisjach.

Art. 13

- 1/ Datę i sposób głosowania do urn oraz datę i sposób głosowania korespondencyjnego ustali Główna Komisja Wyborcza po zasięgnięciu opinii powołanych przez siebie komisji. Daty głosowania na zgromadzeniach powszechnych wyborców ustalą komisje obwodowe tak by się odbyły w ciągu nie więcej niż 7 dni od daty głosowania do urn.
- 2/ Obwodowa Komisja Wyborcza ma obowiązek ogłoszenia terminu i miejsca wyborów, wyzyskując wszelkie dostępne ku temu środki
- 3/ Na zgromadzeniu powszechnym wyborców przewodniczy przewodniczący lub członek Obwodowej Komisji Wyborczej, a prezydium zgromadzenia stanowią jej członkowie.
- 4/ Przed zarządzeniem głosowania przewodniczący przeliczy ilość obecnych na zgromadzeniu wyborców, po czym zarządzi wręczenie każdemu wyborcy jednej karty głosowania opatrzonej wyraźnym znakiem danej Obwodowej Komisji Wyborczej, wyjaśniając równocześnie wyborcom zasadę posługiwania się w głosowaniu wyłącznie otrzymanymi kartami.
- 5/ Wyborca rozporządza tylu głosami, ile mandatów do Rady Narodowej przysługuje jego okręgowi.
- 6/ Na jednego kandydata wyborca może oddać tylko jeden głos.
- 7/ Wyborca wypełnia kartę głosowania własnoręcznie tam, gdzie Obwodowa Komisja Wyborcza nie podała na kartach głosowania nazwisk ważnie zgłoszonych kandydatów.
- 8/ Błędy i niedokładności pisowni nie powodują unieważnienia głosu jeśli nie ma wątpliwości co do tożsamości kandydata.
- 9/ Wyborca przed oddaniem głosu wymienia swe imię i nazwisko oraz wykazuje, że przysługuje mu czynne prawo wyborcze zgodnie z przepisami art. 2 niniejszej ordynacji wyborczej.
- 10/ Oddanie głosu następuje przez wrzucenie do urny w obecności członka Komisji karty głosowania.

Art. 14

Przed rozpoczęciem głosowania na zebraniach powszechnych wyborców lub głosowania do urn w lokalach wyborczych Obwodowa Komisja Wyborcza w obecności mężów zaufania kandydatów sprawdza, czy urna wyborcza jest pusta, po czym urnę opieczętuje. Urny nie wolno otwierać do końca głosowania.

Art. 15

- 1/ Po zakończeniu głosowania, czy to na zgromadzeniu wyborców, czy do urny w lokalu wyborczym, czy też drogą korespondencyjną, Obwodowa Komisja Wyborcza ustala jego wynik, obliczając ilość głosów oddanych na poszczególnych ważnie zgłoszonych kandydatów odkładając karty nieważne.
- 2/ Karty głosowania unieważnia się, jeśli są puste, nie zawierają nazwisk ważnie zgłoszonych kandydatów lub nie są opatrzone wyraźnym znakiem danej Obwodowej Komisji Wyborczej w przypadku głosowania na zgromadzeniu powszechnym wyborców, albo drogą korespondencyjną.

Art. 16

Protokół z przebiegu głosowania, podający ilość głosów, które padły na poszczególnych kandydatów na członków Rady Narodowej R.P., Obwodowe Komisje Wyborcze przekazują właściwym Okręgowym Komisjom Wyborczym w dwóch egzemplarzach - jeden dla Okręgowej Komisji Wyborczej, a drugi dla Głównej Komisji Wyborczej - nie później niż w ciągu trzech dni od daty zakończenia wyborów.

Art. 17

- 1/ W ciągu 7 dni od daty zakończenia wyborów w obwodach można wnieść do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej protest przeciw wyborom w danym obwodzie. Protest ten winien być podpisany przez co najmniej 20 wyborców.
- 2/ Okręgowa Komisja Wyborcza po otrzymaniu protestu kieruje go wraz ze swymi uwagami rzeczowymi do Głównej Komisji Wyborczej, która rozpatrzy go w ciągu 14 dni od daty złożenia protestu w Okręgowej Komisji Wyborczej.

- 3/ Główna Komisja Wyborcza unieważnia wybory w przypadku stwierdzenia, że odbyły się one niezgodnie z przepisami niniejszej ordynacji lub, że dopuszczono się w czasie głosowania nieprawidłowości, które mogłyby wpłynąć na wynik wyborów.
- 4/ W innych przypadkach Główna Komisja Wyborcza w miarę potrzeby prostuje wynik wyborów lub zarządza ponowne głosowania w danym obwodzie.

Art. 18

- 1/ Po otrzymaniu wszystkich sprawozdań Obwodowych Komisji Wyborczych Okręgowa Komisja Wyborcza podliczy wszystkie głosy ważne, które padły w okręgu na poszczególnych kandydatów na członków Rady Narodowej R.P. i sporządzi protokół, w którym wykaże /a/ ilość oddanych głosów, /b/ ilość unieważnionych głosów wg. obwodów, /c/ ogólną ilość głosów oddanych na poszczególnych kandydatów wg. obwodów oraz /d/ w okręgu jednomandatowym poda imię, nazwisko i adres kandydata, który otrzymał największą ilość głosów, w okręgu zaś wielomandatowym imiona, nazwiska i adresy kandydatów którzy w wyniku kolejno względnej większości głosów oddanych na nich uzyskali mandaty członków Rady Narodowej R.P.
- 2/ Jeśli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało jednakową ilość głosów, Komisja Okręgowa proponuje w ciągu 3 dni tym kandydatom, ażeby ustalili między sobą pierwszeństwo.

Jeśli w ciągu dalszych 3 dni do takiego uzgodnienia nie doszł o mandacie rozstrzygnie losowanie przeprowadzone przez Komisję Okręgową na podstawie regulaminu i terminarza ustalonego przez Główną Komisję Wyborczą.

Art. 19

- 1/ Główna Komisja Wyborcza wystawia wybranym zaświadczenie o wyborze do Rady Narodowej R.P.
- 2/ W przypadku wygaśnięcia lub utraty mandatu członka Rady Narodowej z wyboru na jego miejsce wstępuje kandydat z tegoż okręgu w kolejnej względnej większości otrzymanych głosów po potwierdzeniu przez Komisarza Weryfikacyjnego.

Jeśli się lista kandydatów w danym okręgu wyczerpała, Główna Komisja Wyborcza zarządzi w danym okręgu wybory uzupełniające przy zastosowaniu odpowiednich przepisów niniejszej ordynacji wyborczej.

Art. 20

Postanowienia szczegółowe o sposobie przeprowadzenia głosowania w obwodach i o czynnościach okręgowych i obwodowych komisji zawarte będą w instrukcjach wyborczych Głównej Komisji Wyborczej.

Art. 21

Wykonanie niniejszego dekretu zleca się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Spraw Emigracji.

Art. 22

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie uchyla się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 czerwca 1983 r. o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P. na obszarze W. Brytanii /Dz.Ustaw R.P. Nr. 2 poz. 4/ z 1983 r./.

PREZES RADY MINISTROW

/-/ prof.dr.Edward F. Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

/-/ Kazimierz Sabbat

MINISTER SPRAW EMIGRACJI

/-/ Zbigniew Scholtz

10

ZAŁACZNIK DO ORDYNACJI WYBORCZEJ DO RADY NARODOWEJ R.P

na obszarze Wielkiej Brytanii, Szwecji, Danii, Norwegii, Belgii
Holandii, Luksemburga, Szwajcarii, Austrii i Włoch.

No. Okręgu	Nazwa Okręgu	Obszar terytorialny	Ilość mandat
1.	Szkocja	Całość	2
2.	Anglia Północna	Northumberland, Tyne i Wear, Durham, Cleveland, Yorkshire i Humberside	2
3.	Anglia Północno-Zachodnia	Cumbria, Lancashire, Greater Manchester, Merseyside, Cheshire	3
4.	Zach. Anglia Środkowa i Płn. Walia	West Midlands, Hereford i Worcester, Shropshire, Staffords., Warwicks., Clewd, Gwent, Gwynedd, Powys.	3
5.	Wschodnia Anglia Środkowa	Cambridgeshire, Rutland, Norths., Leicesters., Bucks., Essex, Suffolk, Norfolk	4
6.	Płn. Wsch. Anglia Środkowa	Derbyshire, Nottinghams., Lincolns	3
7.	Anglia Płd.-Zach. i Walia	Avon, Somerset, Dorset, Devon, Kornwalia, Płd. i Sr. Walia, Gloucestershire	1
8.	Anglia Płd.-Wsch.	Oxfordshire, Wiltshire, Hampshire, Berks	1
9.	Londyn Zach.	Acton, Chiswick, Ealing, Brent, Hammersmith i Fulham	5
10.	Londyn Pół. i Północno-Wschodni	Westminster, Kensington, Chelsea i dzielnice na płnc od Tamizy w wył. Londynu Zach. oraz Harrow, Harrow, Hemmel Hamstead, Watford, St. Albans, Chelmsford i Southend	2
11.	Londyn Płd. i pozostałe hrabstwa	Londyn oraz Surrey, West i East Sussex, Kent	4
12.	Skandynawia	Szwecja, Dania i Norwegia	5
13.	"Benelux"	Belgia, Holandia i Luksemburg	3
14.		Austria, Szwajcaria i Włochy	3
R a z e m			41

U W A G I:

- 1/ Wyborcy zamieszali w Północnej Irlandii i na wyspie Man głosują w Okręgu 3, zamieszkali zaś na wyspach Kanału Angielskiego w Okręgu 10.
- 2/ Główna Komisja Wyborcza może w porozumieniu z zainteresowanymi Okręgowymi Komisjami Wyborczymi zmienić granice okręgów.
- 3/ Okręgowe Komisje Wyborcze mogą w porozumieniu z Główną Komisją Wyborczą zmienić granice obwodów.
- 4/ Siedziby Okręgowych Komisji Wyborczych ustala Główna Komisja Wyborcza.

- 12 -

CZĘŚĆ II
DZIAŁ URZĘDOWY

2

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 3 grudnia 1988 roku
o rozwiązaniu Rady Narodowej R.P.

Na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 maja 1973 r. o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.U.R.P. No. 3 p. 4 z 1973 r./ oraz Art. 11 i Art. 12 /1/ Statutu Rady Narodowej R.P., wobec upływu kadencji, rozwiązuję z dniem 17 grudnia 1988 roku Radę Narodową Rzeczypospolitej Polskiej.

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof.dr. Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

3

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 16 stycznia 1989 roku

o wyborach na terenie Wielkiej Brytanii do Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie Art. 79 ust. 2 Ustawy Konstytucyjnej, oraz Art. 6 Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1988 roku o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P. /Dz.U.R.P. No.1 poz. 1 /z 1989 r./

zarządzam na terenie Wielkiej Brytanii w dniu 30 kwietnia 1989 roku wybory do Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnie w których upływają terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych - kalendarz wyborczy - ustala załącznik do niniejszego dekretu.

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prod.dr.Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

MINISTER SPRAW EMIGRACJI
/-/ Zbigniew Scholtz

4

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 16 stycznia 1989 roku
o wyborach na obszarach Skandynawii, Beneluxu oraz
Szwajcarii, Austrii i Włoch.

Na podstawie art. 79 ust. /2/ Ustawy Konstytucyjnej,
oraz art. 1 punkt 2/ i art. 6 dekretu Prezydenta Rzeczy-
pospolitej o ordynacji wyborczej do Rady Narodowej R.P.
/Dz.U.R.P. No.1 poz. 1 z 1989 r./

zarządzam na obszarach:Skandynawii /Szwecja, Norwegia
i Dania/, Beneluxu /Holandia, Belgia i Luxemburg/ oraz
Szwajcarii, Austrii i Włoch w dniu 30 kwietnia 1989 roku
wybory do Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnie w których upływają terminy wykonania poszczegól-
nych czynności wyborczych ustala załącznik - kalendarz
wyborczy - do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o ordyna-
cji wyborczej do Rady Narodowej R.P. /Dz.U.R.P. No. 1
poz. 1 z 1989 roku/.

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof.dr. Edward F. Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

MINISTER SPRAW EMIGRACJI
/-/ Zbigniew Scholtz

- 14 -

5

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 16 stycznia 1989 roku
o zwolnieniu Podsekretarza Stanu.

Do
Pana Podsekretarza Stanu
Dr. Leonidasa Kliszewicza
w Londynie

W związku z powołaniem Pana Doktora na stanowisko
Przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej do Rady
Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej zwalniam Pana Doktora
z urzędu Podsekretarza Stanu

Londyn, 16 stycznia 1989 r.

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof.dr. Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

6

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 17 stycznia 1989 roku
o powołaniu Głównej Komisji Wyborczej do Rady
Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie Art. 7 Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 10 października 1988 roku o Ordynacji Wyborczej do
Rady Narodowej R.P. /Dz.U.R.P.No.1 poz. 1 z 1989 roku/,
powołuję Główną Komisję Wyborczą w następującym składzie:

1. Dr. Leonidas Kliszewicz	-	Przewodniczący Komisji
2. P. Mieczysław Banasiak	-	Vice-przewodniczący Komisji
3. Mjr. Mieczysław Zub	-	Sekretarz Komisji
4. P. Walery Choroszewski	-	Członek Komisji
5. P. Bolesław Dobski	-	" "

6. Mgr. Jadwiga Grochowska	-	Członek Komisji
7. Ppłk. Norbert Romer	-	" "
8. P. Andrzej Sągajło	-	" "
9. P. Roman Sitkowski	-	" "

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof.dr Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

MINISTER SPRAW EMIGRACJI
/-/ Zbigniew Scholtz

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej podaje do wiadomości tekst przemówienia Prezydenta Rzeczypospolitej wygłoszonego na spotkaniu noworocznym w siedzibie Prezydenta Rzeczypospolitej w Londynie w dniu 1-go stycznia 1989 roku:

Dziękuję za życzenia złożone na moje ręce dla Rzeczypospolitej.

Wchodzimy w 50 rok od czasu kiedy organy i symbole suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej znalazły się na uchodźstwie. Wojna rozpoczęta w 1939 roku w obronie Polski, wojna, w której Polacy dali tak wielki wkład, niestety niedoceniony, skończyła się druzgocącym zwycięstwem nad Niemcami, ale dla nas opuszczeniem nas przez Sojuszników i wydaniem Polski i krajów sąsiednich w ręce sowieckie. Europa została rozerwana i podzielona. Z okazji tej rocznicy wiele będzie powiedziane i napisane przez historyków i polityków w świecie. Nie braknie zakłamania i samochwalstwa u głównych aktorów dramatu. Polacy mają prawo oczekiwać, że doceniona będzie kluczowa rola Polski, Polski Wrzesień 1939 roku, nasz wkład wojenny na wszystkich frontach wojny, a także słuszność naszego samotnego już i wydawać się mogło beznadziejnego, odrzucenia przez Rząd Polski w Londynie decyzji jałtańskich, decyzji o zniewoleniu Polski.

Reżym komunistyczny w kraju, narzucony Polsce, oczekiwał wygaśnięcia działania Rządu Polskiego na uchodźstwie i działania tego, co przybrało wówczas charakter emigracji niepodległościowej. Skazywał nas wielokrotnie na "śmietnik historii". Oczekiwali tego także i nasi gospodarze w krajach rozproszenia, widząc w nas często albo ludzi zaślepionych, albo nieodpowiedzialnych rzeźników zimnej wojny. A oto po 50 latach nie tylko trwamy ale

działalność nasza uległa wzmocnieniu i odnowieniu. Na uchodźstwie nastąpiło ożywienie. Kierownictwo polityczne cieszy się oparciem szerszym niż przez długie lata poprzednie. Odżyła nasza obecność w Kraju, gdzie odtwarzające się nurty polityczne głoszą program niepodległości Polski i jej wyraz widzą w Rządzie na uchodźstwie

Obraz Kraju.

Taki stan spraw na uchodźstwie odpowiada rozwojowi spraw w Kraju. Wiele już lat temu, po okrzepnięciu form organizacyjnych emigracja polityczna określiła drogi do wyzwolenia Polski. Pierwsza z nich, - przypomnę - to wola narodu polskiego, wola do niepodległości. Tej woli Polacy dawali dramatyczne dowody. Cały okres wojenny był tego nie dającym się wymazać z historii wyraz Okres Polski zniewolonej, od 1945 r. po dzień dzisiejszy, jest okresem coraz częstszych i coraz silniejszych żądań Polaków i na poru na władze w kierunku podmiotowości i wyzwolenia. Jesteśmy narodem o z górą 1000-letniej państwowości. Określaliśmy w przeszłości swój własny los ale także los Europy. Wystarczy sięgnąć pamięcią tylko do roku 1920, lub 1939. Nie naszą była filozofia cichego, pokornego przetrwania. Z drugiej strony okres zniewolen po 1945 r. nauczył Polaków także rozwagi. Te dwie cechy: odwaga i rozważa kierują dziś polskim instynktem państwowym. Procesy historyczne wymagają głębi czasu. Po 45 latach zniewolenia komunistycznego obraz Polski określają następujące zjawiska:

1. Komunizm jako system polityczny, ekonomiczny, społeczny i kulturalny w Polsce zbankrutował. Okazał się nie tylko nieprzyjaciół; - okazał się szkodliwy. Doprowadził do ruiny gospodarczej, do wyczerpania klasy robotniczej, do nędzy szerokich mas ludzi słabszych do zmarnowanych ogromnych pożyczek międzynarodowych, do zatrucia środowiska, do pijactwa i demoralizacji. Nigdy w Polsce nie był takiego upadku gospodarczego, jaki panuje dziś, po 45 latach rządów bezsensownej doktryny.

2. Komunizm w Polsce utrzymuje się w oparciu o przemoc administracji, rozbudowanych ponad miarę sił bezpieczeństwa, oraz Sił Zbrojnych podporządkowanych Partii i nomenklaturze. Gwarantem takiej "dyktatury nad proletariatem" jest Związek Sowiecki. Społeczeństwo odmawia poparcia, zaufania i współpracy z reżymem.

3. Napór społeczeństwa na władzę trwa i ciągle wzrasta. Zdelegalizowana siedem lat temu Solidarność nadal działa. Wałęsa jest uznawanym przywódcą cieszącym się, chociaż nie bez głosów krytycznych, zaufaniem w Kraju, a także oparciem wśród czynników międzynarodowych jak np. Papież lub przywódcy polityczni ze światem odwiedzający Polskę.

4. Kościół w Polsce wywalczył dla siebie niezależność, zjawisko ciągle wyjątkowe w bloku sowieckim i stanowi dla społeczeństwa oparcie w walce o prawa człowieka. Stanowi także oparcie dla niezależnej kultury i dla młodzieży. Kościół wszakże nie jest powołany do podejmowania zadań politycznych. Postać Papieża z Polski, odważnie występującego w obronie Polski, nadal skupia uczucia Polaków.

5. Pokolenie młodzieży od lat 16 w górę odrzuca komunizm. Jest to zjawisko masowe. Niezależne Zrzeszenie Studentów jest organizacją liczną i mocną. Odrzuca ono wzory sprzed ćwierćwiecza - ówczesnych młodych rewizjonistów, którzy wierzyli w poprawę Partii. Z drugiej strony jesteśmy świadkami masowej ucieczki z Polski dziesiątków tysięcy młodzieży, przeważnie wykształconej, która nie ma perspektyw w Kraju i szuka godziwych warunków życia na obczyźnie. Obserwujemy też zmniejszenie zainteresowania młodzieży studiami akademickimi, bo nie dają one lepszych możliwości zarobkowych. Pozostawia to Polskę w tyle za innymi państwami i grozi obniżeniem poziomu intelektualnego Kraju.

6. Odtwarzają się ruchy polityczne nawiązujące do tradycyjnych nurtów politycznych z okresu niepodległości. Mają one charakter niepodległościowy, co oczywiście wiąże je z emigracją polityczną niepodległościową i władzami konstytucyjnymi. Natrafiają na trudności wynikające przede wszystkim z warunków zniewolenia Kraju, ale także i z braku doświadczenia w tym zakresie. Nie jest bynajmniej za wcześnie na tworzenie organizacji politycznych, bo demokracja pluralistyczna wymaga pewnego doświadczenia. Przywódcy wyłaniają się w toku pracy. Formuła "Solidarności", związku zawodowego, której dajemy pełne poparcie, nie obejmuje całości problemów dziś stojących przed społeczeństwem niezależnym w Kraju. Witamy też z zadowoleniem zrozumienie potrzeby platformy porozumiewawczej różnych nurtów politycznych w Kraju.

Fala strajków w Polsce w ubiegłym roku zakończyła się obietnicą Kiszczaka konferencji "okrągłego stołu" między przedstawicielami "Solidarności" oraz władzy komunistycznej. Dotychczas nie doszło do tej konferencji. W przygotowaniu do niej, wokół Wałęsy powołany został niedawno tak zwany "Komitet Obywatelski" złożony sponad stu rzeczoznawców. Jako podstawę Komitet przyjmuje Konstytucję PRL, czyli legalność władz komunistycznych. Jak wynika z sytuacji tematem rozmów, jeśli do nich dojdzie, będzie nie tylko przyszłość i rola "Solidarności", ale także próba kompromisu między Partią komunistyczną a społeczeństwem niezależnym. Od miesięcy mówiło się o "Pakcie anty-kryzysowym". Rozważa się dopuszczenia opozycji do współodpowiedzialności za stan kraju, nawet w Sejmie, ale tak, aby Partia zawsze miała zagwarantowaną większość i decyzję. Mówi się, że Partia musi mieć co najmniej 60 proc. mandatów. Są przekonani

zwolennicy takiej spółki, uważający, że lepsze to niż nic, że przynajmniej można będzie mówić i krytykować publicznie. Są też przeciwnicy.

Życzymy "Komitetowi Obywatelskiemu" jak najlepiej, tak jak życzymy "Solidarności" jak najlepiej. Uważamy wszakże za konieczne przypomnieć rzeczy oczywiste. Partia komunistyczna z władzy, i to pełnej władzy, pod groźbą samozniszczenia, nie zrezygnuje. Żadnych porozumień nie dotrzyma. Wszelkie układy są tylko manewrem w okresie słabości, manewrem, którego nie traktuje się poważnie, tak jak to pokazało przekreślenie jednostronne Porozumienia Gdańskiego z 1981 roku. Z drugiej strony nawet taka próba naruszenia monopolu Partii może mieć znaczenie. Będzie świadczyć o osłabieniu władzy Partii.

Niepoważne, lekceważące igranie władzy z Wałęsą co do daty, a nawet co do samego faktu spotkania "okrągłego stołu", nie wróży dobrze. Zawiedzeni robotnicy, którzy ulegli apelom Wałęsy, mogą stracić cierpliwość. Można przewidywać dalsze protesty robotnicze.

Działanie "Komitetu Obywatelskiego" - z drugiej strony - przyspieszy i zaostrzy proces polaryzacji społeczeństwa niezależnego w Kraju. Przeciwnicy rozmów z Partią nie pozostaną bierni. Ugrupowania polityczne niepodległościowe wzrosną na sile.

Emigracja niepodległościowa musi domagać się prawdziwej niepodległości, pełnej wolności i rzeczywistej demokracji w Polsce. Taka jest bowiem jej racja bytu.

Zmiany w sytuacji międzynarodowej.

Drugą drogą, drugim czynnikiem prowadzącym ku wyzwoleniu Polski spod władzy sowieckiego komunizmu, jest zmiana w sytuacji międzynarodowej. Oczekiwaliśmy jej długo. Wreszcie nadeszła. Miniony rok był rokiem zmian. Przejawiają się one w następujących zjawiskach.

1. Granice wyścigu zbrojeń. Okazuje się, że ogromna przewaga w uzbrojeniu, w czołgach, w artylerii, w lotnictwie, w pociskach atomowych dalekiego, średniego i bliskiego zasięgu nie mają rozstrzygającego znaczenia w konflikcie Wschód-Zachód, bo żadna ze stron nie może podjąć ryzyka wojny i oczywistego wzajemnego zniszczenia. Okazuje się też, że Sowiety nie mogą wytrzymać ciągłego i dalszego wyścigu zbrojeń, wobec konieczności odnowienia przestarzałego arsenału i rozwijającej się ciągle nowej amerykańskiej technologii, której symbolem stały się tzw. "Star Wars" czyli wojny gwiazdne. Sowiety doszły do granic swoich rezerw. Takie są źródła nieoczekiwanej "pierestrojki" i "głasności" Gorbaczowa. Stąd płynie inicjatywa jednostronnego częściowego zmniejszenia sił sowieckich o 500 tysięcy ludzi. Stąd wycofanie się wojsk sowieckich z Afganistanu. Gorbaczow zaskoczył świat swymi nieoczekiwanymi inicjatywami. Zyskał sympatię i uznanie w wolnym świecie. Chociaż

słyszysz się głosy przestrogi, jak na przykład od pani Thatcher, czy prez. elekta Busha to jednak wiemy, że świat gotów będzie dużo dać Gorbaczowowi za jego nawet drobne ustępstwa. Oczywiście kosztem sąsiadów. Polityka bowiem zagraniczna Zachodu jest z zasady pragmatyczna i egoistyczna. Względy moralne niewielką grają rolę. Sądzić jednak można, że w obecnym okresie "przymilania się" Gorbaczowa bezpośrednia interwencja sowiecka w krajach bloku sowieckiego nie byłaby sprawą łatwą.

2. Powrót Europy Środkowej do rodzinnej Europy. Kraje Środkowej Europy, z Polską na czele, przydzielone w Jałcie do strefy sowieckiej, nie zostały wchłonięte przez sowiecki imperializm. Sprawa przyszłości tych krajów wraca na stół zagadnień międzynarodowych. Duch porozumień w Jałcie, nigdy nie dotrzymany, zanika. Rośnie, chociaż zbyt wolno, zrozumienie roli tego rejonu Europy i roli krajów tam leżących. Jest to dopiero początek procesu historycznego, ale nabiera on żywotności. Wydarzenia w republikach sowieckich leżących na obrzeżu, jak Armenia, Estonia, Łotwa i Litwa, które tak żywo zainteresowały świat, zwracają z konieczności uwagę na państwa Europy Środkowej, które przecież zachowały odrębność i nie zostały zaanektowane przez Sowiety. Wyrazem zwiększonego zainteresowania tymi krajami są wizyty zachodnich polityków jak np. wizyta pani Thatcher, pierwsza wizyta premiera Wielkiej Brytanii w Polsce. Jej odważne i twarde stanowisko, jej kontakty z opozycją zyskały jej wielkie uznanie rodaków.

3. Proces jednoczenia się Europy Zachodniej. Proces ten postępuje konsekwentnie. Jest już nieodwracalny. Parlament Europejski nabiera coraz większego znaczenia. Na rok 1992 przewidziany jest punkt przełomowy unifikacji, opartej o wspólne ustawodawstwo. Dla przyszłości Europy oznacza to zmianę wiekopomną. Nowa Europa ze wspólną ekonomią, uzgodnioną polityką międzynarodową, wspólną polityką obronną, bez granic celnych, z przemieszaną ludnością, będzie zupełnie inna. Będzie potęgą gospodarczą i polityczną. To też Gorbaczow mówi już o "wspólnym domu europejskim". Dla Polski sąsiedztwo Zjednoczonej Europy, a przede wszystkim poczucie wspólnoty duchowej, kulturalnej i historycznej z taką właśnie Europą będzie miało wielkie znaczenie.

4. Narody zniewolone Europy Środkowej. Wydaje się oczywiste, że wspólnota losu zniewolonych historycznych narodów Europy Środkowej, wspólny ciemieżyciel, sowiecki komunistyczny imperializm, wspólny cel, wyzwolenie, powinien pociągnąć za sobą bliską współpracę tych narodów. Nie chcą jej reżymy komunistyczne, rządzące tymi krajami; są one mimo RWPG, związane bezpośrednio z Moskwą. Niewiele jest także kontaktów między niezależnymi działaczami. Skromne wyjątki to kontakty polsko-czeskie i polsko-węgierskie. A przecież koordynacja wysiłków wolnościowych jest tak oczywista. Staramy się lukę tę uzupełniać, przynajmniej na uchodźstwie.

Emigracja niepodległościowa.

Historia Polski ostatnich 200 lat nie mało zawiera kart zapisanych przez kolejne fale emigracyjne. Nasza fala, biorąca początek od młodzieży ciągnącej pod polską sztandary wojskowe wznoszone w obcych krajach jest najliczniejsza i najbardziej zwarta. Nie wybieraliśmy emigracji. Wybieraliśmy walkę o wolność kraju. Nie mogliśmy wrócić. Rozproszeni w wielu krajach poczuwamy się do dawnej wspólnoty. Na takim fundamencie opiera się struktura legalnych władz konstytucyjnych na uchodźstwie. Takie zaplecze daje władzom legalnym siłę, znaczenie i możliwość dotarcia do wszystkich ośrodków polskich w świecie. To zaplecze, zorganizował w związkach kombatanckich, ze Stowarzyszeniem Polskich Kombatantów na czele, a także w licznych organizacjach ogólniemigracyjnych, i organizacjach terenowych, zapewnia zgodność i skuteczność działania w obronie sprawy Polski w świecie. Ta baza, przede wszystkim żołnierska, zapewnia podstawy finansowe akcji niepodległościowej poprzez ogniwa Skarbu Narodowego w świecie zasłużonej organizacji służącej wiernie od 40 lat. Będziemy właśnie obchodzić jej 40-lecie. Nie sposób nie myśleć jak wielką pracę wykonał i ciągle wykonuje Skarb Narodowy.

Po 50 latach szeregi nasze są już przerzedzone. Wszelako na tężenie działalności narodowej jeszcze nie maleje. Sytuacja w Polsce wypchnęła z kraju dziesiątki tysięcy młodych emigrantów. Wzmacniają oni w uzupełniają działalność polską w swoich nowych środowiskach. Mimo upływu prawie 50 lat tętnią życiem parafie polskie, polskie szkoły sobotnie, kluby polskie, organizacje młodzieży. Tu, na terenie Wielkiej Brytanii, "kraju macierzystego emigracji niepodległościowej w świecie, mieszczą się centrale organizacji niepodległościowych. Tu działa Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny, którego zadaniem jest dawać zaplecze dla działalności społecznej i kulturalnej. Pokonał on już trudności i stoi mocno na nogach.

W miesiącu wrześniu ubiegłego roku odwiedziłem ośrodki polse w Australii. Charakter pracy narodowej i tętno działalności tam, na drugim końcu świata, jest bardzo podobny do tego, który widzi tutaj w Wielkiej Brytanii. Wyniosłem z Australii wrażenie dobrze i sprawnie zorganizowanej działalności, zarówno centralnej, jak i w poszczególnych stanach.

Miałem też możliwość w sierpniu odwiedzenia IV Światowego Zlotu ZHP w Rising Sun koło Filadelfii w Stanach Zjednoczonych. Budując to było spotkanie młodzieży polskiej z wielu krajów świata. Obecność na Zlocie licznej gromady harcerzy i harcerek z Kraju, członków autentycznego Ruchu Harcerskiego z Naczelnikiem Szarych Szeregów z okresu okupacji, Orszą, na czele, nadała temu Zlotowi szczególny wymiar.

W roku bieżącym odbędą się kolejne wybory do Rady Narodowej R.P. na następną kadencję tej Rady. Mówił o niej jej Prezes, p. Zygmunt Szadkowski. Działalność tej namiastki Parlamentu Polskiego ma wielkie znaczenie polityczne. Wiąże działalność wykonawczą z szeroką bazą polityczną i społeczną. Będzie to ważne wydarzenie.

Losy naszego narodu, naszego pokolenia, nasze osobiste przeżycia i doświadczenia, uformowały nas i wywarły na nas piętno nieusuwalne. Znamy cenę poświęcenia i ofiary. Iluż to z nas zostało na polach bitew, w miejscach kaźni. Każdy akt odwagi, honoru, bezinteresowności, ofiary nawet daremnej, budzi u nas wzruszenie. Znamy gorycz zawodu i zdrady. Nauczyliśmy się cierpliwości i czekania bez utraty nadziei i wiary. Czujemy się dziedzicami całej naszej narodowej epopei. Byliśmy bowiem i jesteśmy następnym rozdziałem naszej historii. Na scenę weszły już dawno następne pokolenia. Jesteśmy dumni z pokolenia Wałęsy i młodych, robotników z Huty - o ironio ! - Lenina i ze Stoczni Gdańskiej, jesteśmy dumni z młodzieży studenckiej, idącej śladami dziadków. Te pokolenia to dalszy ciąg naszej służby, ale z własnego wyboru, z nakazu historii.

Kierując więc nasze życzenia do wszystkich Rodaków poza polską i w Kraju w tym dniu tradycyjnym, ogarniamy serdeczną myślą wszystkich rodaków, ale przede wszystkim tych, którzy podjęli ideały i zadania, którym myśmy służyli i którym nadal wiernie służymy.

=====
Odbito z polecenia Ministra Sprawiedliwości
=====